

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE)
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Deres ref.:
202525889

Deres dato:
26.03.2026

Vår ref.:
26/28868-2
26/63807

Vår dato:
13.05.2026

Fylkeskommunens svar på høring om Randalen kraftverk i Rana kommune

Nordland fylkeskommune viser til høring fra Norges vassdrags- og energidirektorat datert 26.03.2026 om melding med forslag til utredningsprogram for Randalen kraftverk i Ranavassdraget i Rana kommune, Nordland fylke. Høringsfristen er satt til 15.05.2026.

Tiltaket gjelder planlagt utbygging av Randalen kraftverk i Randalselva, og meldingen beskriver utbyggingsløsning, tekniske hovedtrekk og foreslått omfang, samt forslag til hvilke tema som bør inngå i det videre utredningsarbeidet etter plan- og bygningslovens regler om konsekvensutredninger.

Fylkeskommunen er regional plan- og utviklingsmyndighet, og har ansvar for å ivareta regionale interesser knyttet til blant annet naturmangfold, friluftsliv, landskap, kulturmiljø og bærekraftig arealbruk. På denne bakgrunn gir Nordland fylkeskommune sine merknader til tiltaket med utgangspunkt i tilgjengelig kunnskapsgrunnlag og de opplysningene som foreligger i høringsmaterialet.

Nordland fylkeskommune har følgende innspill til høringen:

Kulturminner

Nyere tids kulturminner

Det er positivt at det skal utredes for kulturminner og -miljøer. Som forslagsstiller beskriver, er det registrert kulturminner langs Randalselva. Det beskrives at disse ikke er en del av planområdet, men en utredning vil kunne si noe om randsoneområder og mulig indirekte påvirkning. Nordland fylkeskommunes foreløpige vurdering er at tiltakene som er lagt frem ikke kommer i konflikt med nyere tids kulturminner eller -miljø av nasjonal eller regional interesse, og vil komme med endelig uttalelse når endelig omfang er fastsatt i søknad.

Automatisk fredete kulturminner

Det er ingen kjente, automatisk fredete kulturminner i området, som fylkeskommunen har forvaltningsansvar for. Det er dog et visst potensial for funn av hittil ukjente, automatisk fredete kulturminner i området. Slike kulturminner kan være fangsgroper, bosetnings- og aktivitetsspor fra steinalder, jernalder og middelalder.

Adresse:
Postmottak
Fylkeshuset
8048 Bodø

Besøksadresse:
Prinsensgate 100
Org.nr.:
964 982 953

Telefon:
75650000
E-post:
post@nfk.no

Samfunnsutvikling
Klima og miljø
Jan Georg Gulstad
Tlf.: 90128891

Det er kjent en rekke kulturminner fra andre verdenskrig i området (blant annet tyske leirer, fangeleirer, gravplasser og minnesmerker). Ikke alle er kjente og/eller kartfestede i kulturminnedatabasen Askeladden. Det må derfor påregnes at behov både for utredning av temaet kulturminner og kulturmiljø, og det kan bli aktuelt med arkeologiske registreringer i noen av de berørte områdene. Tiltakshaver kan kontakte Nordland fylkeskommune for mer informasjon om de kjente kulturminnene.

Fylkeskommunen minner om at NTNU vitenskapsmuseet også er høringspart, og skal gi uttalelse for kulturminner under vann.

Fylkeskommunens uttalelse gjelder ikke samiske kulturminner. Det vises til egen uttalelse fra Sametinget.

Folkehelse og friluftsliv

Det er positivt at tema friluftsliv skal konsekvensutredes, for å se på tiltakets påvirkning av naturopplevelsen i området, og på registrerte friluftslivsområder. Nordland fylkeskommune avventer konsekvensutredning før nærmere uttalelse.

Vannmiljø

Fylkeskommunen er fornøyd med at vannmiljø er tatt inn som tema i konsekvensutredning og utredes etter M-194. Konsekvensutredningen må utrede hvilken effekt vannkraftverket vil ha på miljøtilstanden i vannforekomster i influensområdet, og om det vil ha konsekvenser for oppnåelsen av miljømålene.

Melding med forslag til utredningsprogram beskriver at tiltaket berører to strekk av Ranaelva, der øverste del er Randalselva Bekkefelt 156-324-R, og nederste er Ranaelva mellom Raudfjellforsen og samløp Gubbeltåga. Fylkeskommunen ber om at alle berørte vannforekomster inkluderes i konsekvensutredningen. Dette gjelder:

- 156-354-R. Ranaelva mellom Raudfjellforsen og samløp Virvassåga, bekkefelt. Deler av Sagbekken vil fraføres vann grunnet bekkeinntak.
- 156-324-R. Randalselva bekkefelt. Deler av Øvertjønnbekken vil fraføres vann grunnet bekkeinntak.
- 156-27-G. Krokstranda. Grunnvannsvannforekomst. Deler av elvestrekket i Ranaelva som vil få redusert vannføring går over denne vannforekomsten.

Naturmangfold

Området berøres av naturtyper og økologiske funksjonsområder som samlet bidrar til et variert naturmangfold i dal- og fjellandskapet. Selv om det ikke er registrert verneområder innenfor tiltaksområdet, viser tilgjengelige databaser at det finnes naturtyper med lokal og regional verdi, samt forekomster av arter som er rødlistet eller nær truet. Slike forekomster kan være sårbare for fysiske inngrep, endret arealbruk og økt forstyrrelse, særlig i anleggsfasen.

Planlagte inngrep, herunder inntaksområder, massedeponier og tilhørende anleggsaktivitet, kan medføre direkte tap eller fragmentering av leveområder, samt indirekte virkninger som støy, ferdsel og endrede mikroforhold. For arter med store arealkrav eller funksjonsavhengighet til spesifikke områder, kan selv begrensede inngrep få betydning for

habitatkvalitet og økologiske sammenhenger. Dette gjelder særlig for fugl og pattedyr som benytter området sesongvis til hekking, beite eller trekk.

Det er derfor viktig at naturmangfoldet utredes på et tilstrekkelig detaljert nivå, med vekt på naturtyper, arter og landskapsøkologiske sammenhenger i influensområdet. Kartlegging i felt og bruk av oppdatert metodikk er nødvendig for å sikre et godt kunnskapsgrunnlag, og for å kunne vurdere behovet for justeringer eller avbøtende tiltak. En helhetlig tilnærming til naturmangfold vil være avgjørende for å redusere risikoen for varige negative konsekvenser.

Regionale planer

I kapittel 4 Gjeldende planer, retningslinjer og føringer, vises det til Regional plan om vannkraft i Nordland. Denne planen ble opphevet av Nordland fylkesting i FT-sak 124/2024, *Regional planstrategi for Nordland 2024-2028*. Tema energi og arealpolitikk er tatt med i arbeid med i regional plan for arealforvaltning, som er under utarbeiding. Les her for mer informasjon om [Regional plan for arealforvaltning](#).

Fagområde	Kontaktperson	Epost
Automatisk fredete kulturminner	Stine G. Melsæther	post@nfk.no
Nyere tids kulturminner	Karen Karlsen Strøm	karstr1@nfk.no
Folkehelse og friluftsliv	Freddy Pedersen	freped@nfk.no
Vannmiljø	Håkon Roald	hakroa@nfk.no
Annet	Jan Georg Gulstad	jangul@nfk.no

Med vennlig hilsen
Charlotte Alexander Lassen
konstituert faggruppeleder klima og miljø

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Kopi til

NTNU Vitenskapsmuseet	Seksjon for arkeologi og kulturhistorie	7491	TRONDHEIM
Rana kommune	Postboks 173	8601	MO I RANA
Sametinget	Ávjovárgeaidnu 50	9730	KARASJOK
Statsforvalteren i Nordland	Postboks 1405	8002	BODØ